Pillar I - Institutional changes for ERA

Facilitating development of institutional open access policies through the retention of intellectual property rights

HORIZON-WIDERA-2027-05-ERA-01

1 proiect, CSA	**Lump sums**	**2 mil. EUR**	**Lansare: 8 Decembrie 2026 | Deadline: 11 Martie 2027**

Facilitarea accesului deschis prin politici de păstrare a drepturilor.

Păstrarea drepturilor (definiție în apel)

Menținerea de către autori sau instituțiile acestora a drepturilor de autor și a unor drepturi suficiente asupra lucrărilor științifice, pentru a putea asigura:

- accesul imediat la publicații în regim Open Access și reutilizarea acestora în baza unei licențe CC BY sau echivalente, independent de politicile editorilor.

Versiuni vizate:

- *Version of Record – versiunea finală publicată;*
- *Author Accepted Manuscript (AAM) – versiunea acceptată pentru publicare, incluzând modificările rezultate în urma evaluării peer review.*

Provocare / problemă

- UE înregistrează progress inegal între MS și AC în ceea ce privește Open Access și sunt necesare în continuare îmbunătățiri semnificative.
- Open Access prin intermediul repozitoriilor - creștere mai redusă comparativ cu publicarea în regim Open Access.

Context

- Strategiile de păstrare a drepturilor, integrate în politicile și cerințele instituționale ale finanțatorilor, reprezintă măsuri non-legislative de susținere a accesului deschis.
- Inițiativa cOAlition S – a sprijinit implementarea politicilor Open Access în rândul finanțatorilor, iar unele instituții de cercetare din UE și AC au început să implementeze astfel de strategii.

Obiectiv apel

- Suport pentru EU-RPO pentru a acționa strategic în ceea ce privește politicile de păstrare a drepturilor, în vederea stimulării accesului deschis și a reutilizării informațiilor științifice.

Propunerile

- Facilitează RPOs să adopte și/sau să extindă politicile privind accesul deschis și păstrarea drepturilor, adaptate contextelor juridice și de politici naționale specifice. Trebuie luate în considerare și aspecte conexe, precum evaluarea cercetării și reformarea acesteia, costurile asigurării accesului deschis, precum și practicile și nevoile diferite specifice fiecărui domeniu disciplinar, printre alte aspecte.

Consorții

RPOs, libraries, policy-makers, funders, alte organizații relevante

Activități

- Dezvoltarea unor rețele de instituții de cercetare care să urmărească alinierea politicilor instituționale pentru a permite accesul deschis prin păstrarea drepturilor;
- Elaborarea unor ghiduri cuprinzătoare, instrumente și materiale de training, precum și documentarea lecțiilor învățate și a bunelor practici pentru a sprijini RPO să adopte și să extindă politicile privind păstrarea drepturilor;
- Elaborarea unor strategii pentru a maximiza acceptarea și adoptarea de către cercetători a politicilor privind păstrarea drepturilor și accesul deschis.
- Altele complementare

All expected outcomes:

- Creșterea numărului de EU-RPOs care dispun de politici bine dezvoltate privind publicarea în regim de acces deschis, care includ clauze referitoare la păstrarea drepturilor;
- Creșterea ponderii publicațiilor de cercetare disponibile în regim de acces deschis în UE și AC asociate, în special în țările cu performanțe scăzute în ceea ce privește accesul deschis;
- Creșterea accesului la informațiile științifice și a prezervării acestora prin intermediul infrastructurilor instituționale, cum sunt repozitoriile.

Impact&Policy

- Impact: “A more open, equitable and inclusive research and innovation ecosystem”
- ERA Structural Policy: “Enabling open science via sharing and re-use of data, including through the European Open Science Cloud (EOSC)”.